



---

*Dokument zasedanja*

---

**A9-0041/2024**

19.2.2024

# **POROČILO**

o priporočilu Evropskega parlamenta Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o razmerah v Siriji (2023/2052(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalka: Nathalie Loiseau

## VSEBINA

	<b>Stran</b>
PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA .....	3
OBRAZLOŽITEV .....	13
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE .....	14
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU .....	15
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU .....	16

## PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA

### Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o razmerah v Siriji (2023/2052(INI))

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju pristopa Sirije kot države članice k Organizaciji za prepoved kemičnega orožja 14. oktobra 2013,
- ob upoštevanju Konvencije o prepovedi razvoja, proizvodnje, kopičenja zalog in uporabe kemičnega orožja ter o njegovem uničenju, ki jo je Sirija ratificirala 14. decembra 2013,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2170, sprejete 15. avgusta 2014, in resolucije št. 2254, sprejete 18. decembra 2015,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2533, sprejete 11. julija 2020, in resolucije št. 2504, sprejete 10. januarja 2020, o mejnih prehodih Bab Al Salam in Bab Al Hava ter o zagotavljanju humanitarne pomoči,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2664, sprejete 9. decembra 2022,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2672, sprejete 9. januar 2023,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN št. 77/301 z dne 29. junija 2023 o ustanovitvi neodvisne institucije za pogrešane osebe v Sirski arabski republiki,
- ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne preiskovalne komisije OZN o Sirski arabski republiki z dne 21. januarja 2021 na 46. rednem zasedanju Sveta za človekove pravice,
- ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne preiskovalne komisije OZN o Sirski arabski republiki z dne 14. avgusta 2023 na 54. rednem zasedanju Sveta za človekove pravice,
- ob upoštevanju sklepa Meddržavnega sodišča z dne 16. novembra 2023 o zahtevi za izrek začasnih ukrepov za uporabo Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Kanada in Nizozemska proti Sirski arabski republiki),
- ob upoštevanju sklepa sodišča v Parizu z dne 14. novembra 2023 o izdaji mednarodnega naloga za prijetje sirskega predsednika Bašarja Al Asada, Maherja Al Asada, Ghasana Abasa in Basama Al Hasana,

- ob upoštevanju Sklepa Evropskega sveta 2023/1035 z dne 25. maja 2023<sup>1</sup>, s katerim se sankcije EU podaljšujejo do 1. junija 2024,
  - ob upoštevanju člena 118 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0041/2024),
- A. ker ženevski in astanski proces nista bila uspešna pri končanju konflikta in vzpostavitvi vključujočega prehodnega upravnega organa, saj sirski režim vztrajno zavrača, da bi se z opozicijo pogajal o verodostojni politični rešitvi; ker sirski režim selektivno sodelovanje v mednarodnih pogajanjih uporablja kot taktiko zavlačevanja, da bi izničil rezultate mednarodnih pogovorov, in s tem podaljšuje trpljenje sirskega prebivalstva;
- B. ker je od leta 2011 umrlo pol milijona Sircev, 14 milijonov pa jih je bilo prisilno razseljenih zaradi nasilnih napadov oboroženih in terorističnih skupin, predvsem pa zaradi neusmiljenega zatiranja in spreminjanja demografske slike lastnega prebivalstva, ki ga ob pomoči zaveznikov izvaja sirski režim; ker je to zajemalo celo večkratno uporabo kemičnega orožja, kasetnega streliva, zažigalnih bomb, bomb iz soda, raketiranja in konvencionalnih zračnih napadov na civiliste; ker je bilo zaradi več sto kemičnih napadov, ki jih je izvedel sirski režim, vključno z napadom z živčnim strupom sarin v Vzhodni Guti avgusta 2013, ubitih na tisoče civilistov; ker je vsaj 150.000 Sircev izginilo v sistemu režima za množična samovoljna pridržanja, od katerih jih je kar 112.713 prisilno izginilo, pri čemer so pogoste smrti v pridržanju in zunajsodne usmrtitve; ker družine še vedno nimajo informacij o usodi svojih bližnjih; ker je to še vedno največja kriza razseljevanja na svetu; ker zaradi krize v Siriji približno 15,3 milijona ljudi potrebuje humanitarno pomoč in zaščito; ker so potresi februarja 2023 po ocenah dodatno prizadeli 8,8 milijona ljudi, kar je še poslabšalo obstoječe humanitarne izzive v Siriji in njenih sosednjih državah; ker po podatkih iz poročil OZN 90 % sirskega prebivalstva živi v revščini in nima osnovnih dobrin; ker je Meddržavno sodišče po preučitvi različnih poročil neodvisne mednarodne preiskovalne komisije OZN o Sirski arabski republiki, ki je ugotovila, da obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da sirska vlada še naprej izvaja dejanja mučenja in grdega ravnanja, odredilo Siriji, naj sprejme vse ukrepe v okviru svojih pristojnosti za preprečitev dejanj mučenja in drugih zlorab; ker je Sirija na lestvici novinarske svobode, ki jo je objavila organizacija Novinarji brez meja, uvrščena na 175. mesto med 180 državami; ker je bilo od leta 2011 ubitih najmanj 300 poklicnih in nepoklicnih novinarjev; ker Sirci kljub brutalnemu zatiranju lastnega prebivalstva, ki ga izvaja sirski režim, še naprej organizirajo mirne protivladne proteste, na primer tiste v sirskega gubernatu Suvejda, kjer živijo večinoma družini, ki so se začeli avgusta 2023 in so v več tednih pritegnili na tisoče protestnikov, zlasti žensk, iz vse province; ker so na demonstracijah pozivali k političnim, državljanskim in človekovim pravicam za vse Sirce;
- C. ker imajo avtoritarni tuji akterji, predvsem Rusija in Iran ter njune pridružene enote – skupina Wagner in libanonska milica Hezbolah –, iraške milice in afganistanski plačanci že od leta 2011 poguben vpliv na državo; ker je Sirija preizkusni poligon za Rusijo, v katerem lahko vadi in izkazuje svoje vojaške zmogljivosti, taktiko, logistični doseg ter sposobnost zunanjega vojaškega posredovanja, da bi rešila oblegan zavezniški

<sup>1</sup> Sklep Sveta (SZVP) 2023/1035 z dne 25. maja 2023 o spremembi Sklepa 2013/255/SZVP o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji (UL L 139, 26.5.2023, str. 49).

režim, ki je v težavah; ker sirski režim ne nadzoruje vsega državnega ozemlja in lahko na položaju ostaja le s krutostjo in ob podpori teh tujih akterjev; ker sta Rusija in Iran še vedno glavni dobaviteljici vojaške opreme režimu;

- D. ker poteka več preiskav in pregonov resnih zločinov, storjenih v Siriji, ki temeljijo na načelu splošne pristojnosti, kar daje nekaj upanja v boju za pravico in prevzemanje odgovornosti za dejanja mučenja, hudodelstva zoper človečnost ali vojna hudodelstva v Siriji; ker je Francija izdala mednarodni nalog za prijetje sirskega diktatorja Bašarja Al Asada, njegovega brata Maherja Al Asada, dejanskega načelnika sirske elitne vojaške enote, in dveh generalov oboroženih sil, obtoženih sodelovanja pri hudodelstvih zoper človečnost v zvezi s kemičnimi napadi leta 2013; ker sta Rusija in Kitajska, da bi preprečili morebitne sankcije in vojaško posredovanje, v Varnostnem svetu OZN vložili veto na resolucije o Siriji, ki so jih podprle zahodne in arabske države, s čimer sta sirski režim zaščitili pred prevzemom odgovornosti za svoje vojne zločine;
- E. ker je sirski režim podprl rusko invazijo na Ukrajino ter priznal zasedeni regiji Lugansk in Doneck v vzhodni Ukrajini; ker Rusija trdi, da je od leta 2015 v podporo in zaščito Asadovega režima pred propadom poslala več kot 63.000 članov ruskega osebja, vključno s posebnimi silami, vojaškimi svetovalci, osebjem zračnih sil in zasebnimi vojaškimi izvajalci, kot je skupina Wagner; ker Rusija v Siriji vztrajno izvaja vojna hudodelstva, vključno z bombardiranjem zdravstvenih ustanov in civilnih območij ter uporabo neselektivnega orožja; ker sta za vojaške dejavnosti Rusije v državi glavni dve oporišči: letalska baza Hmejmim in mornariško oporišče Tartus, poleg tega pa ima več kot 100 manjših vojaških oporišč po vsej državi; ker je Rusija največja dobaviteljica orožja Asadovemu režimu, saj je prodala za več milijard evrov orožja;
- F. ker je Hezbolah poskušal prejeti iransko orožje prek sirskega ozemlja; ker je Izrael večkrat izvedel zračne napade, da bi preprečil takšen prenos orožja, med drugim na letališči v Damasku in Alepu oktobra 2023 po terorističnih napadih Hamasa na izraelske civiliste 7. oktobra; ker je konflikt med Izraelom in Hamasom, ki so ga sprožili teroristični napadi Hamasa na Izrael 7. oktobra 2023, povzročil nov krog nasilja v regiji; ker se mora Sirija vzdržati vsakršne vojaške vpletenosti v vojno v Gazi; ker so domnevni izraelski napadi na Alep in Damask privedli dočasne prekinitve letov OZN s humanitarno pomočjo; ker od brutalnega napada Hamasa na Izrael 7. oktobra 2023 milice v Siriji, ki jih podpira Iran, vse pogosteje izstreljujejo drone in rakete na Izrael ter sile ZDA in mednarodne sile na severovzhodu Sirije; ker Iran uporablja sirska letališča za prevoz orožja iz Irana in Iraka v Sirijo ter k Hezbolah v Libanonu, pa tudi zato, da Iranu pomaga oskrbovati Hamas z orožjem; ker je režim umoril na tisoče sirskih Palestincev in beguncev;
- G. ker Turčija, ki zaseda ozemlja na severu Sirije, na sirske ozemlju redno izvaja obsežne vojaške operacije, tako neposredno kot prek pridruženih enot, usmerjene zlasti na območja, ki jih nadzorujejo Kurdi; ker enostransko turško vojaško posredovanje na severovzhodu Sirije pomeni kršitev mednarodnega prava; ker je turški parlament oktobra 2023 izglasoval podaljšanje mandata, ki omogoča še dve leti vojaških operacij v Siriji; ker bi morala Turčija končati nezakonito zasedbo severne Sirije ter s tega območja umakniti svoje vojaške sile in paravojaške pridružene enote;

- H. ker je Islamska država Iraka in Sirije (ISIS) na ozemljih, ki so bili začasno pod njenim nadzorom pred posredovanjem mednarodne koalicije, zagrešila hude in sistematčne zlorabe človekovih pravic in kršitve mednarodnega prava, vključno s hudodelstvi zoper človečnost in genocidom; ker je bila leta 2014 ustanovljena široka mednarodna koalicija za poraz ISIS, ki jo je sestavljalo 86 članov, ki so se zavezali ciljem zagotavljanja vojaške podpore partnerjem, oviranja toka tujih borcev, prenehanja financiranja ISIS, reševanja humanitarnih kriz v regiji in razkrivanja resnične narave džihadističnih gibanj;
- I. ker zoper premoženje 289 posameznikov in 70 subjektov, ki so neposredno vpleteni v zatiranje Sircev, veljajo sankcije EU; ker je zaradi nenehnega oviranja, ki ga Rusija izvaja v Varnostnem svetu OZN, za dostavo mednarodne humanitarne pomoči odprt le en mejni prehod med Turčijo in območji, ki niso pod nadzorom sirskega režima; ker se mejni prehod Bab Al Hava od leta 2014 z dovoljenjem Varnostnega sveta OZN uporablja za čezmejno dostavo pomoči iz Turčije v Sirijo; ker je Rusija v Varnostnem svetu OZN pogosto ovirala podaljšanje dovoljenja in nazadnje julija 2023 vložila veto na dovoljenje za koridor pomoči, zaradi česar je ta prehod ostal zaprt; ker se je septembra 2023 na podlagi pogajanj med agencijami OZN, sirskega režima in Hajat Tahrir Al Šamom, najmočnejšo oboroženo skupino v Idlibu, nadaljevala dostava pomoči prek mejnega prehoda Bab Al Hava, koridorja pomoči prek mejnih prehodov Bab Al Salam in Al Rai, za katera se je sirskega režim strinjal, da ju odpre po uničujočem potresu februarja 2023, pa sta bila podaljšana še za tri mesece; ker niso znani pogoji, pod katerimi sta sirskega režim in Hajat Tahrir Al Šam OZN dovolila, da obnovi dostavo pomoči prek teh treh mejnih prehodov; ker se priznani strokovnjaki za mednarodno humanitarno pravo sprašujejo, ali je za čezmejno pomoč OZN res potrebno dovoljenje Varnostnega sveta OZN;
- J. ker je več držav v regiji začelo normalizirati odnose s sirskega režimom, kar je privedlo do ponovne vključitve Sirije v Arabsko ligo, kot so 7. maja 2023 v Kairu sklenili njeni zunanji ministri, čeprav je Sirija zagrešila hude mednarodne zločine in ne kaže, da so se njene zlorabe prenehale; ker so delovne skupine Arabske lige od septembra 2023 ustavljene, ker sirskega režim ni spoštoval svojih zavez, med drugim tega, da bo omejil trgovino s prepovedanimi drogami, omogočil varno vrnitev beguncev, izpustil politične zapornike in dovolil dostop humanitarne pomoči do vseh območij; ker so bila srečanja med Arabsko ligo in predstavniki sirskega režima medtem prekinjena; ker od sprejetja resolucije Parlamenta z dne 11. marca 2021 o sirskega konflikta – deset let po vstaji<sup>2</sup> ni bil sprejet noben ukrep, s katerim bi poskrbeli, da osumljeni vojnih zločinov ne bi mogli dobiti azila v državi članici EU, zlasti če so druge države članice EU že zavrnile njihovo prošnjo za azil;
- K. ker so EU in njene države članice od leta 2011 s 30 milijardami EUR največji donator za prebivalce, ki jih je prizadel ta konflikt; ker evropska pomoč, obljubljena na bruseljski konferenci junija 2023, znaša 3,8 milijarde EUR od skupno 5,6 milijarde EUR; ker so EU in države članice med potresom v Siriji zagotovile nujno pomoč in ker se je EU 23. februarja 2023 odločila za začasno humanitarno izvzetje Sirije iz sankcij, da je olajšala dostavo pomoči žrtvam; ker OZN opozarja, da 90 % sirskega prebivalstva živi pod pragom revščine, mnogi Sirci pa sedaj živijo v razmerah, ki so celo slabše kot

<sup>2</sup> UL C 474, 24.11.2021, str. 130.

med leta trajajočimi spopadi; ker Svetovni program za hrano ocenjuje, da 12,4 milijona Sircev nima ustrezne prehranske varnosti, kar predstavlja skoraj 60 % prebivalstva; ker je za sedanje resne razmere odgovoren predvsem Asadov režim;

- L. ker režim osnovnih potreb prebivalstva ne zadovoljuje v zadostni meri, ker so gospodarske razmere v državi izjemno negotove in ker se Sirija spreminja v „narkodržavo“, kar regijo dodatno destabilizira; ker zagovorniki človekovih pravic in humanitarni delavci še naprej navajajo, da jih glede na razmere na številnih območjih v državi skrbi za varnost in zaščito tistih, ki se vračajo, in razseljenih oseb, in izražajo pomisleke o tem, kako sirski režim pristopa k procesu politične sprave; ker to ovira družbeni in gospodarski napredek Sirije ter njeno pot iz krize;
- M. ker je po navedbah iz poročila Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA) in nemškega zveznega kriminalističnega urada (BKA) iz septembra 2023 Evropa ključna pretovorna točka za captagon (fenetilin), ki prihaja z Bližnjega vzhoda, predvsem iz Sirije in Libanona, in se pošilja na Arabski polotok; ker so države v regiji prepovedale uvoz sadja in zelenjave iz Libanona, da bi zajezile tihotapljenje prepovedane droge captagon; ker je Evropa postala namembni kraj in tudi priljubljeno tranzitno vozlišče za captagon, po podatkih Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami pa je bilo od leta 2018 v Evropi zaseženih več kot milijon tablet in skoraj dva tisoč kilogramov captagona; ker je EU aprila 2023 zaradi vpletenosti v trgovino s prepovedanimi drogami sankcionirala 25 posameznikov in osem podjetij v Siriji;
- N. ker je sirski režim z uničevanjem in zanemarjanjem vodnih virov in zdravstvenega sistema povzročil izbruh epidemije kolere po vsej državi, ki traja od avgusta 2022; ker je javno šolstvo v Siriji in v državah, ki gostijo sirske begunce, pod pritiskom, saj približno polovica šoloobveznega prebivalstva Sirije (skoraj 2,4 milijona učencev) ni vključena v nobeno obliko izobraževanja, zaradi česar številni otroci trpijo zaradi psihosocialnih posledic dolgotrajnega konflikta in razseljevanja; ker po Unescovih podatkih le približno polovica mladih, starih od 15 do 24 let, v Siriji dosega minimalne pričakovane ravni na področju pismenosti, računanja in življenjskih spretnosti;
- O. ker bi se po podatkih Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) večina sirskih beguncev želela vrniti v Sirijo, vendar imajo upravičene pomisleke glede varnosti; ker to pomeni, da za sedanje razmere preselitev in dopolnilne poti ostajajo najbolj izvedljiva trajna rešitev za sirske begunce; ker je neodvisna mednarodna preiskovalna komisija OZN o Sirski arabski republiki v svojem zadnjem poročilu iz septembra 2023 ugotovila, da so razmere še vedno negotove daleč onkraj frontne črte, zaradi česar je varna vrnitev sirskih beguncev nerealna, in nadalje navedla, da je dokumentirala konkretne primere, ko so sirske varnostne sile grdo ravnale s sirskimi begunci, ki so se vračali iz sosednjih držav;
- 1. priporoči Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj v politiki glede Sirije:

### ***Politični proces***

- (a) ponovno potrdijo trdno podporo EU sirskim demokratičnim težnjam, ki še vedno



obstajajo v državi, kljub popolnemu zatiranju, ki ga režim izvaja vse od miroljubnih protestov leta 2011, z veliko vojaško in finančno pomočjo Irana in Rusije za to, da se Asadov klan ohranja na položaju; obsodijo, da je režim odobril pogodbe, ki Rusiji in Iranu omogočajo dostop do virov države na račun sirskega prebivalstva;

- (b) poudarijo izrecno odgovornost režima, ne da bi pri tem zmanjšalo pomen vloge ISIS ter drugih oboroženih in terorističnih skupin, za smrt pol milijona civilistov, uničenje države, razselitev večine prebivalstva, mučenje in izginotje 112.713 ljudi<sup>3</sup> v sistemu za množična samovoljna pridržanja, uporabo kemičnega orožja proti civilistom in sistematično uničenje vsakršne demokratične in miroljubne opozicije;
- (c) nasprotujejo vsaki normalizaciji odnosov z Asadovim režimom, v kolikor ne bo temeljitega in preverljivega izvajanja resolucije varnostnega sveta OZN št. 2254 (2015), vključno z izpustitvijo političnih zapornikov, obveščanjem družin žrtev o usodi izginulih oseb in žrtev prisilnih izginotij ter prenehanjem napadov in oviranja razdeljevanja humanitarne pomoči; pozovejo države članice EU, naj se vzdržijo ukrepov, ki slabijo ali spodkopavajo skupno stališče EU o Siriji; poudarijo, da kljub suvereni odločitvi nekaterih arabskih držav, da Sirijo ponovno sprejmejo v Arabsko ligo, sirskega režim ne kaže, da bi se želel boriti proti prometu s prepovedanimi drogami, ki izvira iz Sirije, vendar ima negativne posledice za vso regijo; obsodijo nadzor družine Asad in njenih zaveznikov, vključno s Hezbolahom, nad trgovino z drogo captagon, katere vrednost ocenjujejo na 57 milijard USD; opozorijo, da brat Bašarja Al Asada, Maher Al Asad, poveljuje vojaški enoti, odgovorni za omogočanje proizvodnje te droge; podprejo usklajen varnostni odziv EU, da se prepreči izkoriščanje EU za pretovarjanje captagona, proizvedenega v Siriji in Libanonu;
- (d) poudarijo, da so represija, malomarnost in korupcija s strani režima vzrok za težke gospodarske razmere; opozorijo, da so sankcije EU usmerjene le proti posameznikom in subjektom, vpletenim v represijo; obravnavajo vprašanje pretiravanja pri izpolnjevanju obveznosti, ki lahko ovira skupine za pomoč pri prenosu sredstev v državo in izvajanju programov ali plačevanju lokalnega osebja in dobaviteljev, tudi če so transakcije namenjene podpiranju dejavnosti, ki so izvzete iz sankcij; vendar poudarijo, da morajo omejevalni ukrepi EU ostati ciljno usmerjeni, še naprej zagotavljati izjeme za humanitarno pomoč in dajati prednost dostavi pomoči na lokalni ravni;
- (e) hitro zagotovijo zanesljive, obsežne in jasne izjeme zaupanja vrednim mednarodnim humanitarnim organizacijam; čim bolj uskladijo razlago držav članic glede uredbe o omejevalnih ukrepih v Siriji in izvajajo resolucijo varnostnega sveta OZN št. 2664 (2022) o humanitarni pomoči;
- (f) pozdravijo pogum protestnikov v mestih Suvejda in Dera, ki so od avgusta 2023 ponovno miroljubno opozarjali na Asadov režim; se posvetujejo z mrežami sirske civilne družbe v Evropi in Siriji, ki imajo skupne demokratične vrednote in si prizadevajo za zaščito zagovornikov človekovih pravic in aktivistov v regiji, ter jim zagotavljajo dolgoročno, prožno in temeljno podporo; odločno obsodijo vse oblike

<sup>3</sup> Syrian Network for Human Rights, [12th Annual Report on Enforced Disappearance in Syria on the International Day of the Disappeared: Enforced Disappearance is an Ongoing Crime in Syria](#), 30. avgust 2023.



verske diskriminacije in vztrajajo, da morajo vsi spoštovati pravice etničnih in verskih skupin ter manjšin v Siriji, vključno s kristjani, družji, Kurdi, alaviti in vsemi drugimi manjšinami; odločno obsodijo antisemitsko propagando in odrekanje pravice Izraela do obstoja, ki sta ključni značilnosti splošnega komuniciranja družine Bašarja Al Asada; poskrbijo, da bosta izobraževanje in izobraževalno gradivo v skladu s temi načeli; pozovejo, naj vse razseljene osebe še naprej živijo oziroma se vrnejo na območja, ki so zgodovinsko in tradicionalno njihova domovina, ter v celoti in svobodno živijo po svoji veri in prepričanju, ne da bi bili pri tem tarča prisile, nasilja ali diskriminacije; podpirajo medverski dialog;

### ***Varnost***

- (g) izrazijo obžalovanje, da je na sirskega ozemlju še vedno na stotine iranskih, turških in ruskih baz ter iranskih in ruskih milic; izrazijo zaskrbljenost, ker plenilske tuje sile gospodarsko izkoriščajo državo; obsodijo napade turških sil in njihovo zasedbo sirskega ozemlja na severu ter ponovno brutalno vojaško kampanjo sirske vlade in Rusije na severozahodu Sirije, ki vključuje civilne tarče; izrazijo globoko zaskrbljenost zaradi vztrajne radikalne islamistične opozicije v provinci Idlib; podprejo ohranitev mednarodne koalicije proti ISIS, ki v Siriji ostaja dejaven kljub znatnim porazom; pozovejo k odločnim mednarodnim prizadevanjem za nadaljevanje boja proti ISIS v Siriji do njegovega popolnega uničenja; opozorijo, da turški enostranski vojaški ukrepi pomenijo hudo kršitev mednarodnega prava ter spodkopavajo stabilnost in varnost regije kot celote; razbijejo džihadistične mreže, ki se borijo v Siriji in Iraku, ter sledijo njihovim članom, ki so poveljevali več kot pet tisoč tujim borcev, ki so jih radikalizirali, rekrutirali in pripeljali iz Evrope, in jih sodno preganjajo; še naprej politično, finančno, operativno in logistično podpirajo mednarodno koalicijo za boj proti ISIS;
- (h) poudarijo vlogo Sirskih demokratičnih sil v boju proti ISIS na severovzhodu Sirije;
- (i) pozovejo države članice, naj si še naprej prizadevajo za repatriacijo svojih državljanov, ki so zaprti v džihadističnih taboriščih Al Hol in Rodž, in naj jim na poštenih sojenjih sodijo zaradi vseh kaznivih dejanj, ki so jih zagrešili; izrazijo globoko zaskrbljenost zaradi poslabšanja humanitarnih, zdravstvenih in varnostnih razmer v taboriščih na severovzhodu Sirije, zlasti taboriščih Al Hol in Al Rodž, v katerih še vedno poteka radikalizacija; pozovejo države članice, naj poskrbijo za repatriacijo vseh evropskih otrok, jih pri tem v celoti podpirajo in jih ponovno vključijo v družbo; pozovejo države članice, naj si v vseh dvostranskih odnosih in mednarodnih organizacijah prizadevajo za repatriacijo vseh otrok, ki so državljani tretjih držav, ob popolnem spoštovanju mednarodnega prava;
- (j) okrepijo prizadevanja za boj proti ruskim in iranskim dezinformacijam o Siriji, zlasti v arabščini; sprejmejo potrebne ukrepe, da bodo spletne platforme bistveno okrepile boj proti dezinformacijam v regiji, zlasti z zaposlovanjem arabsko govorečih oseb za moderiranje spletnih vsebin;
- (k) obsodijo izstrelitev raket sirskega ozemlja proti Izraelu in golanski planoti pod zasedbo Izraela ter pošiljanje neoboroženega brezpilotnega zrakoplova

na sever Izraela; obsodijo večkratne poskuse Hezbolaha, da bi prejel iransko orožje prek sirskega ozemlja; obsodijo popustljiv odnos Asadovega režima do Al Kaide in drugih terorističnih skupin, zlasti v zvezi s prizadevanji za olajšanje konflikta v Iraku, saj je to spodbudilo rast Al Kaide, ISIS in z njima povezanih terorističnih mrež v Siriji;

- (l) poudarijo, da Izrael od leta 1967 zaseda del sirskega ozemlja na golanski planoti in da izraelska vojska še naprej izvaja zračne napade in druge oblike napadov na sirska ozemlja;
- (m) zagotovijo, da se resolucije, poročila in sklepi EU, povezani s Sirijo, prevedejo v arabščino;

### ***Boj proti nekaznovanju***

- (n) poudarja, da je boj proti nekaznovanju v Siriji predpogoj za morebitno prihodnjo rešitev sedanje krize ter moralna in politična nujnost za Evropo in mednarodno skupnost; pozdravijo sodni napredek francosko-nemške skupne preiskovalne skupine glede 11.000 trupel oseb, ki so bile žrtve mučenja, opredeljenih v poročilu Caesar, in začasno izključitev Sirije iz mednarodne Organizacije za prepoved kemičnega orožja; pozdravijo, da so francoska sodišča novembra 2023 izdala mednarodne naloge za prijetje Bašarja Al Asada, njegovega brata Maherja Al Asada in dveh generalov zaradi hudodelstev zoper človečnost, povezanih z napadi s kemičnim orožjem na civiliste; pozdravijo odredbo Meddržavnega sodišča, ki Siriji nalaga, da sprejme vse ukrepe, ki so v njeni pristojnosti, da bi preprečila mučenje in druge zlorabe, potem ko sta Nizozemska in Kanada vložili tožbo v zvezi s tem, da je Sirija kršila mednarodno konvencijo proti mučenju; pozdravijo tudi napredek, ki so ga Nemčija, Francija in Švedska dosegle pri privedbi sirskega storilcev kaznivih dejanj pred sodišče, na primer s kazenskimi procesi v Koblenzu in Frankfurtu; spodbujajo vse države članice EU, naj izvajajo univerzalno pristojnost, kjer je to primerno za zadevni ustavni red; podprejo poskuse, da se začne postopek proti vodstvu sirskega režima pred sodiščem; pozovejo k skupni uporabi in izmenjavi strokovnjakov in tolmačev med pravosodnimi in policijskimi organi, z javnim tožilcem za hudodelstva zoper človečnost, imenovanim v vsaki državi; pozovejo države članice EU, naj v okviru organov kazenskega pregona in tožilstva ustanovijo specializirane enote za vojne zločine, če te še ne obstajajo, ter jim priskrbijo ustrezna sredstva; spodbudijo države članice, naj posebno pozornost namenijo dejavnostim sirske obveščevalnih služb in njihovemu vplivu na sirska diaspora, tudi zaščito prič, ter te dejavnosti preprečijo; pozovejo, naj se dodelijo namenske evropske štipendije Sircem, ki se želijo udeležiti pravnega usposabljanja za boj proti nekaznovanju;
- (o) nemudoma pozovejo k samodejni izmenjavi informacij med vsemi državami članicami o vojnih zločincih, katerih prošnja za azil se zavrne v skladu s členom 1(F) Konvencije o statusu beguncev; pozovejo države članice, naj ustanovijo evropski sklad za žrtve hudih kršitev mednarodnega prava v Siriji, vključno z žrtvami mučenja, tako da opredelijo obstoječa sredstva, povezana s kršitvami mednarodnega prava v Siriji v okviru svojih pristojnosti, kot so sodne odločbe o denarnem nadomestilu, globe, kazni in sankcije, odredbe o zaplembi, prenos zamrznjenih sredstev, povezanih z nezakonito pridobljeno lastnino sirskega režima, in drugi

prihodki; pozovejo k pripravi pravnega okvira, ki bo omogočal prenos teh sredstev družinam žrtev, tudi žrtev mučenja; opozorijo, da je treba takšna sredstva skrbno oblikovati v polnem sodelovanju z družinami žrtev; priznajo stalno grožnjo nedovoljene trgovine z uplenjenimi umetniškimi deli in kulturnimi dobrinami iz Sirije, ki jo izvajata Asadov režim in ISIS; pozovejo k okrepitvi akcijskega načrta EU za boj proti trgovini s kulturnimi dobrinami ter k sodelovanju s tretjimi državami, da se kulturne dobrine zaščitijo, umaknejo s črnega trga in vrnejo v države izvora, ko to dopuščajo razmere; pozdravijo sprejetje resolucije generalne skupščine OZN z dne 29. junija 2023 o ustanovitvi institucije za pogrešane osebe v Siriji ter nadaljnje financiranje mednarodnega, neodvisnega in nepristranskega mehanizma za podporo preiskovanju najhujših hudodelstev, storjenih v Siriji od leta 2011; pozovejo EU in države članice, naj na seznam oseb, za katere veljajo ciljne sankcije v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic (tako imenovani evropski zakon Magnickega), dodajo tudi sirske in ruske civilne in vojaške poveljnike, ki morda imajo poveljniško odgovornost ali so bili zanesljivo vpleteni v vojna hudodelstva, hudodelstva zoper človečnost in druge hude kršitve na severozahodu Sirije;

### ***Humanitarna pomoč in begunci***

- (p) odločno pozovejo mednarodno skupnost, naj na konferenci v Bruslju leta 2024 nujno poveča humanitarno pomoč za 15,3 milijona Sircev, ki so od nje odvisni vsak dan; vztrajajo pri dostopu do čiste vode, vključno s pitno vodo, sanitarno vodo in vodo za kmetijske namene, formalnega izobraževanja, tudi za dekleta in ženske, oskrbe z energijo, cenovno dostopnih motornih goriv, izobraževanja in dolgoročne finančne podpore, prilagojene potrebam žensk; se osredotočijo na usmerjanje humanitarne pomoči, zlasti v čisto vodo, cenovno dostopno energijo, ogrevanje, zdravstveno varstvo in zdravstvene izdelke; pozovejo Komisijo in države članice, naj okrepijo prizadevanja za podporo dela lokalne civilne družbe in organizacij, ki jih vodijo begunci; poudarijo, da morajo agencije za pomoč v skladu z načelom odgovornosti do prizadetega prebivalstva okrepiti odgovornost do upravičencev do pomoči ter ukrepati na podlagi njihovih povratnih informacij in potreb; opozorijo, da k temu največ prispeva EU; pozdravijo stalna prizadevanja Libanona, Jordanije, Turčije in Iraka za sprejem šest milijonov beguncev v težkih gospodarskih razmerah; opozorijo te države na njihovo obveznost, da v zvezi s tem spoštujejo mednarodno pravo; ponovno poudarijo, da je treba zagotoviti status beguncev, zlasti v glavnih državah gostiteljicah Turčiji, Libanonu, Jordaniji in Iraku, ter se vzdržati vsakršne diskriminacije manjšin; priznajo ogromno kulturno dediščino Sirije kot pomemben del svetovne kulturne dediščine in kot vir rešitev nekaterih problemov države; priznajo aramejščino kot ogrožen manjšinski jezik, saj jo v Siriji govori le približno 100.000 ljudi, v Evropi pa kar 500.000;
- (q) odločno obsodijo neštete ruske vete proti dostavi pomoči prebivalcem na severu Sirije, zlasti veto o obnovitvi resolucije varnostnega sveta OZN št. 2672 (2023), s čimer se ni omogočilo podaljšanje humanitarnega dostopa prek prehoda Bab Al Hava; ponovno obsodijo poskuse Rusije, da bi očrnila „bele čelade“ (sirske civilne obrambo); poudarijo, da imajo bele čelade pomembno vlogo pri reševanju sirskega civilistov; pohvalijo delo novinarjev, bloggerjev in posameznikov ter organizacij, kot

so bele čelade, ki kljub brutalnosti režima še naprej opravljajo svoje delo v državi, obveščajo mednarodno skupnost, podpirajo žrtve na terenu in se osredotočajo na prihodnost države; se seznanijo z odločitvijo vlade, da humanitarnim agencijam OZN in partnerjem omogoči nadaljnji dostop z uporabo koridorja prek prehoda Bab Al Hava do 13. januarja 2024 ter prehodov Bab Al Salam in Al Rai do 13. februarja 2024; opozorijo vse odgovorne strani, da je treba te dostope nujno ohraniti odprte; pozovejo Komisijo in države članice, naj vzporedno z odločnim diplomatskim ukrepanjem na ravni varnostnega sveta OZN dosežejo, da bodo mejni prehodi Bab Al Hava, Bab Al Salam in Al Rai delovali še vsaj 12 mesecev; preučijo možnost, da se sredstva usmerijo tudi prek nedavno ustanovljenega sklada za pomoč severni Siriji; obsodijo sistematične poskuse sirskega režima, da bi mednarodno humanitarno pomoč preusmeril k milicam, ter njegovo manipulacijo menjalnih tečajev, da bi si prilastil večino pomoči za ozemlja, ki so pod njegovim nadzorom;

- (r) opozorijo, da Sirije ni mogoče ne v celoti ne delno obravnavati kot varno državo za vračanje Sircev, ki kot begunci in prosilci za azil živijo v Evropi in po svetu in so pobegnili pred zločini režima ter tvegajo mučenje in prisilno izginotje, če bi se vrnili; v odnosu do držav gostiteljic, kot so Turčija, Libanon, Jordanija, Irak in Egipt, ponovno poudarijo, da Sirija ne v celoti ne delno ni varna država ter da se sirske državljani zato ne morejo varno vrniti; poudarijo, da mora biti vsaka vrnitev prostovoljna in izvedena v dostojanstvenih razmerah; poudarijo, da so nekateri Sirci pobegnili pred terorističnimi organizacijami, ki delujejo v Siriji, kot je Islamska država; poudarijo, da v Siriji obstajajo območja, kjer so še vedno dejavne nasilne džihadistične skupine in milice; poudarijo vpliv sirskega konflikta na 438.000 palestinskih beguncev, ki po ocenah živijo v tej državi in so pri izpolnjevanju svojih osnovnih potreb odvisni predvsem od Agencije OZN za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA); izrazijo zaskrbljenost zaradi finančnega položaja agencije in pozovejo k boljši vključitvi palestinskih beguncev v humanitarne načrte EU v Siriji;

o

o o

2. naroči svoji predsednici, naj to priporočilo posreduje Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter ga da prevesti v arabski jezik in ga da v tem jeziku tudi objaviti.

## OBRAZLOŽITEV

Medtem ko je Bližnji vzhod ponovno v središču pozornosti, je Sirija še naprej dežela pozabljenega konflikta na tem območju, kljub temu, da je umrlo pol milijona ljudi in da je tam več milijonov beguncev. Asadova krvava diktatorska diktatura lahko preživi le s podporo Rusije in Irana ter služi kot del strategije slednjega za regionalno destabilizacijo. Teroristične celice so še vedno dejavne. Miru ne more biti brez pravice, vrnitve beguncev ne brez politične rešitve in normalizacije odnosov EU z Damaskom ne brez bistvenih sprememb.

Tri leta po tem, ko je Parlament sprejel resolucijo ob 10. obletnici nasilnega zatrtja sirske vstaje in konflikta, ki je sledil, razmere v državi žal stagnirajo, oziroma so se celo poslabšale. Sirijo Bašarja Al Asada uničuje trgovina z orožjem in drogami, njegov brat pa poveljuje vojski enoti, odgovorni za spodbujanje proizvodnje captagona. Režim Al Asada je osebno odgovoren za smrt pol milijona civilistov, uničenje države, razseljevanje večine prebivalstva ter mučenje in prisilno izginotje več kot 100.000 ljudi. Povečala se je tudi njegova odvisnost od vojaške in finančne pomoči Irana in Rusije, ki mu je omogočila izkoriščanje naravnih virov države na račun sirskega ljudstva. ISIS ter druge oborožene in teroristične skupine so še vedno resna grožnja.

Odbor za zunanje zadeve nasprotuje vsakršni normalizaciji odnosov z Asadovim režimom, v kolikor ne bo ustrezno izvajal resolucije varnostnega sveta OZN št. 2254 (2015), vključno z izpustitvijo političnih zapornikov, obveščanjem družin žrtev o usodi izginulih oseb in žrtev prisilnih izginotij ter prenehanjem napadov in oviranja razdeljevanja humanitarne pomoči. V poročilu se poudarja, da je boj proti nekaznovanju v Siriji predpogoj za morebitno prihodnjo rešitev sedanje krize ter moralna in politična nujnost za Evropo in mednarodno skupnost. EU in njene države članice morajo še naprej podpirati poskuse, da se začne postopek proti vodstvu sirskega režima pred sodiščem. Mednarodno skupnost mora prav tako nujno povečati humanitarno pomoč za 15,3 milijona Sircev, ki so od nje odvisni vsak dan.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,  
OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalka izjavlja, da je pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

<b>Subjekt in/ali oseba</b>
PAX
11.11.11
Women Support Unit
Midad organisation
Euro-Syrian Democratic Forum
Brigitte Curmi, Ambassadrice de France pour la Syrie
Hélène Le Gal, Service européen pour l'action extérieure
Michel Duclos, Special Advisor and Resident Senior Fellow, Geopolitics and Diplomacy at Institut Montaigne
Kristina Kausch, Deputy Managing Director & Senior Fellow, GMF
Firas Kontar, French-Syrian human rights activist, political scientist and jurist
Manon-Nour Tannous, Doctor in International Relations, lecturer at the University of Reims Champagne Ardenne

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalke.

## INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

<b>Datum sprejetja</b>	13.2.2024
<b>Izid končnega glasovanja</b>	+: 45 -: 5 0: 5
<b>Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Alviina Alametsä, Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Krzysztof Brejza, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Kinga Gál, Jorgos Jeorjiu (Giorgos Georgiou), Sunčana Glavak, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
<b>Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Christophe Grudler, Andrzej Halicki, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Katrin Langensiepen, Christian Sagartz, Mick Wallace



**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU  
V PRISTOJNEM ODBORU**

46	+
PPE	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Traian Băsescu, Krzysztof Brejza, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Christian Sagartz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Fabio Massimo Castaldo, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kircos (Georgios Kyrtsos), Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Tudorache
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Jorgos Jeorjiu (Giorgos Georgiou), Mick Wallace

5	0
ECR	Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Jaak Madison
NI	Kinga Gál

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani